

[P. N. Petersen (Røjle).]

af ideelle Grunde er gaaet ind i et Arbejde for at præge den unge Slægt med det Livs-syn, hvori de selv føler sig hjemme. Maa jeg i Forbindelse med Tilskuddet lige nævne det Forhold, at det hidtil ikke har været helt ualmindeligt, at Lærerlønningerne til Dels bestod i Naturalier, og skal dette være Tilfældet fremdeles, kan det maaske give Anledning til visse Vanskeligheder ved Af-læggelsen af de Regnskaber, som nu engang er nødvendige for Tildelingen af Statstilskuddet. Men jeg maa jo gaa ud fra, at saadanne eventuelle Vanskeligheder med lidt god Vilje kan overvindes.

Endelig maa jeg beklage, at Betingel-serne for Statstilskuddet bl. a. omfatter den Bestemmelse, at Skolen i det forløbne Kalenderaar har været besøgt af mindst 15 Elever. Det har hidtil skullet være 10 Børn, og derfor maa denne Bestemmelse betegnes som et Tilbageskridt, hvad jeg i høj Grad beklager. Det forsoner naturligvis noget med det — som ogsaa den højtærede Undervisningsminister var inde paa —, at Bestemmelsen ikke gælder for de allerede bestaaende Skoler, men det er nu alligevel de smaa Skoler, som er vanskeligst stillede.

Selv om der altsaa er enkelte Ting i Lovforslaget, jeg kunde ønske noget anderledes, finder jeg alligevel Anledning til endnu en Gang at sige den højtærede Undervisningsminister Tak for dette Forslag, og jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale det til en hurtig Gennemførelse i det høje Landsting.

Undervisningsministeren (Hartling):

Jeg vil gerne takke alle de ærede Ordførere for den Tilslutning, de har givet Lovforslaget. Motiveringerne for Tilslutningen har jo ikke været ganske ens, og det bør de heller ikke være, men det, der gælder, er, at man ud fra de forskellige Syn, man har baade paa Folkeskolen og paa Friskolen, alligevel erkender, at dette Forslag er rigtigt og godt, og at det er tiltrængt.

Det ærede Medlem Fru Esther Malling Pedersen gjorde en Bemærkning om de 3,5 Mill. Kr., der var sat som en Slags Loft. Ja, det er noget, jeg heller ikke er særlig begejstret for. Jeg kunde dog have Lyst til at gøre den Bemærkning — jeg tror i og for sig ikke den er nødvendig, der er vel ingen, der misforstaar det —, at der i disse 3,5 Mill. Kr. naturligvis ikke er indeholdt Efterlønskassens øgede Udgifter, da de slet ikke kan beregnes for Tiden; det er altsaa Udgifter udelukkende til Driften.

Det ærede Medlem Hr. Bonnichsen vilde have en klarere Definition. Ja, det tror jeg nu ikke er nemt at faa. Hvis man skulde anvende det om det dansk-nationale ud fra Grundtvigs og Kolds Tanker, maatte man absolut have det kristelige med, ubetinget. Men naar Definitionen er, som den er, er det jo Hensigten med den at afgrænse, om jeg saa maa sige, opad til Eksamensskolen, saa at der ikke med denne Lov og efter denne Lovs Tilskudsregler kan oprettes Skoler, der i nogen Henseende forbereder til Eksamen. Det vilde jeg tro var en uhyre farlig Ting, ikke alene for Folkeskolen, men ogsaa for hele vort Folk, idet det meget let kunde blive Klasseskoler.

Med Hensyn til § 5 vil jeg sige, at disse almindelige Regler for Livet i et ordnet Samfund er nøjagtig det samme, som vi har i den almindelige Folkeskolelov. At Bestemmelserne herom er vanskelige at udforme, er rigtigt, men om de kan formes bedre, tør jeg ikke sige. Vi har imidlertid taget dem for begge Steder at have de samme Regler. Det er naturligvis Meningen, at man skal forhandle med Skolens Ledelse med Hensyn til Tilsynet med Religionsundervisningen. Men der er jo ikke fastsat noget bestemt, og det er jeg i og for sig glad for. Skolens Ledelse faar alligevel til syvende og sidst Afgørelsen. Men er en Undervisning helt uforsvarlig, kan det dog vist have sin Betydning, at der bliver gjort opmærksom paa det, og det er kun det, der er Hensigten med Paragraffen.

Med Hensyn til Elevantallet har jeg den Opfattelse, som Lovforslaget giver Udtryk for, idet jeg vurderer den danske Folkeskoles Betydning for hele vort Folk ganske overordentlig højt. Det er ikke saadan, at jeg, der selv har været Folkeskolemand i 40 Aar, ikke ser paa den med den største Velvilje og Forstaaelse og betragter den som noget uhyre vigtigt i vort Samfund. Derfor vil jeg nødig have, at ganske smaa Kredse, et Par enkelte Hjem, eventuelt af den ene eller den anden Grund, men vist i nogle Tilfælde ikke af de bedste Grunde, skulde ligesom kunne gennemhulle vor Folkeskole rundt omkring i Sognene. Derfor synes jeg, det er forsvarligt at forlange, at nye Skoler skal have 15 Elever for at kunne faa Tilskud.

Jeg skal ikke forlænge Diskussionen, men endnu en Gang takke de ærede Ordførere, idet jeg haaber, at Lovforslaget hurtigt maa blive vedtaget.

Hermed sluttede Forhandlingen.